

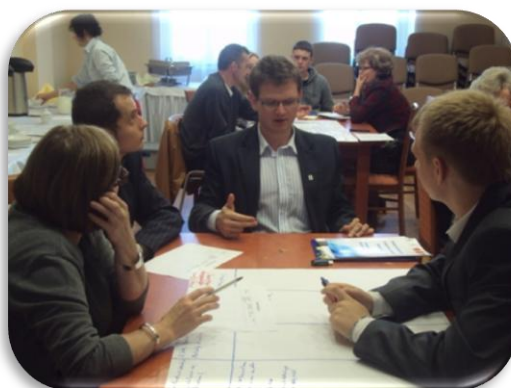
II Lokalne Forum „Równać Szanse”

„Wyrównujemy szanse edukacyjne na dobry start w dorosłe życie”. Takie hasło przyświecało II Lokalnemu Forum Równać Szanse, które odbyło się w połowie września 2012 roku w Urzędzie Miejskim w Olsztynku. Forum zorganizowało SEN Stowarzyszenie Edukacji Nieformalnej przy współpracy z Burmistrzem Olsztynka. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele lokalnej władzy, w tym także z ramienia młodzieżowej rady,

przedstawiciele olsztyneckich instytucji oraz osoby pracujące na co dzień z młodzieżą.

Podczas Forum nie brakowało informacji o możliwości pozyskiwania środków z Programu Równać Szansę, do czego zachęcał Artur Łęga z Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży. Głos zabrakł również Robert Waraksa, który opowiadał o programie Liderzy PAFW, jako tegoroczny uczestnik. Liderzy PAFW to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany przez Stowarzyszenie Szkoła Liderów. Dzięki programowi uczestnicy rozwijają się jako liderzy budując swoją ścieżkę edukacyjną, uczą się budowania lepszych relacji z otoczeniem i skutecznego wprowadzania zmian w lokalnym środowisku. W ramach dobrych praktyk, słuchacze poznali doświadczenia Łukasza Szczepańczyka, który pracował już nad strategią wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży w Stoczku Łukowskim. W jego opinii ważnym czynnikiem wpływającym na użyteczność strategii był fakt, iż nie uchwałała jej rada gminy. Pozostała żywym dokumentem, którego zapisy i ustalenia są wdrażane w pracy z młodzieżą przez szkoły i organizacje.

Najważniejszym punktem spotkania było zapoznanie zaproszonych gości z wynikami lokalnej diagnozy przeprowadzonej wśród 260 młodych osób w wieku 13-18 lat z Gminy Olsztynek. Joanna Rybacka-Barisic przedstawiła wyniki diagnozy, które otworzyły dyskusję o wykorzystaniu świetlic na wsiach i o konieczności szkoleń personelu obsługującego świetlice. Padły również propozycje, aby zajęcia te prowadziła młodzież, która chce podzielić się swoimi pasjami i

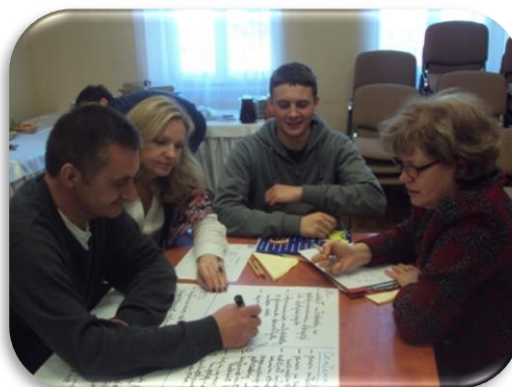
POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

zainteresowaniami. Nie ukrywano również problemu dojazdów młodzieży na zajęcia dodatkowe. Starano się znaleźć rozwiązanie, chociażby poprzez dojazd animatorów do dzieci i młodzieży na wsiach. Dyskutowano również o potrzebie zwiększenia aktywności społecznej dorosłych, o tym, aby rodzice byli wzorcami dla swoich dzieci. Poza tym ważnym tematem poruszonym w dyskusji była potrzeba wyłonienia liderów, którzy będą aktywnie działać na rzecz młodzieży, зараżać ich swoimi pasjami, skupiać przy sobie młode osoby. Jak się okazuje młodzież nie ma miejsca gdzie mogłaby się spotykać, żeby ze sobą porozmawiać, czy popracować nad pomysłami, czy działaniami. Zazwyczaj ogranicza się to do spotkań „pod chmurką” i w barach.

Forum zakończyły warsztaty w grupach, które były niezwykle owocne. Forum było bardzo dobrą okazją do wymiany poglądów, refleksji, wypracowania nowych rozwiązań, było też początkiem i inspiracją do kolejnych spotkań nad opracowaniem strategii wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży.

Kolejne spotkanie osób, które zadeklarowały chęć dalszej współpracy odbędzie się w drugiej połowie października. W najbliższym czasie podzielimy się również potrzebami, jakie wskazała olsztyńska młodzież. Diagnoza zostanie wydana w formie publikacji, którą polecamy Państwa uwadze, w szczególności osobom pracującym z młodzieżą.

Tworzenie stałych narzędzi rozwoju kompetencji społecznych

Plan działania

Jaki jest cel?	Jakie działania są potrzebne?	Jakie metody?	Z kim?	Kiedy?
Podniesienie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów:	Przeprowadzenie zajęć praktycznych w lokalnych instytucjach	Warsztaty, projekty	Placówki: - oświatowe - kulturalne - ngo's - liderzy	Cały rok kalendarzowy
komunikacyjnych	współpraca z lokalnymi instytucjami	zajęcia w grupach wolontariackich	instytucje samorządowe, inne	
- autoprezentacji - samoakceptacji	inicjowanie pracy grup wolontariackich	- spotkania organizowane przez MRM* - artykuły i informacje w prasie szkolnej i lokalnej	- świetlice wiejskie - MRM* - poradnia psycholog - mops	
samodzielnego podejmowania decyzji	redagowanie informacji na stronie internetowej	zakładka na stronie Olsztyńska	Urząd Miejski w Olsztynku	

Stworzenie platformy wymiany informacji i doświadczeń dla podmiotów pracujących z młodzieżą

Jaki jest cel?	Jakie działania są potrzebne?	Jakie metody?	Z kim?	Kiedy, gdzie?
wymiana informacji i doświadczenia	stworzenie miejsca do wymiany informacji	wykorzystanie strony internetowej	Lokalne instytucje pracujące z młodzieżą	Cały rok kalendarzowy
	spotkania raz na pół roku	interaktywna publikacja	NGO, lokalne instytucje	
	newsletter	albo, informacje		
	stworzenie katalogu wspólnej oferty zajęć			
	Wykorzystanie lokalnych mediów			

ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU MŁODZIEŻY W PODEJMOWANIU DECYZJI ICH DOTYCZĄCYCH

Jaki jest cel?	Jakie działania są potrzebne?	Jakie metody?	Z kim?	Kiedy, gdzie?
- udział młodzieży w podejmowaniu decyzji ich dotyczących - wymierne korzyści dla młodzieży	- praca młodzieży w MRM - praca w samorządach uczniowskich - udział młodzieży w opracowaniu strategii i planów organizacji działających na potrzeby młodzieży - wyłonienie liderów i przeszkolenie ich - wymiany środowiskowe, - ankietowanie młodzieży - zajęcia dodatkowe - pilotaż inicjatyw młodzieżowych - informowanie młodzieży o planach dorosłych wobec nich - zapraszanie ciekawych ludzi na spotkania z młodzieżą	- Informacje w lokalnej prasie - stworzenie forum, platformy - akcje promocyjne - organizacja szkoleń - realizacja projektów		- wolontariat - kosztem rodziny - kosztem własnych zainteresowań - ile czasu - tygodniowe, miesięczne, roczne Środki: - wyżywienie, przejazd, zakwaterowanie, materiały, finanse na umowy- zlecenie, wynagrodzenia dla specjalistów, konsultantów, - inne

ZAGOSPODAROWANIE CZASU WOLNEGO MŁODZIEŻY

PLAN DZIAŁANIA

Jaki jest cel?	Jakie działania są potrzebne?	Jakie metody działania?	Z kim ?	Kiedy?
rozwijanie pasji i zainteresowań	rozpoznanie (diagnoza zainteresowań i potrzeb)	ankieta	młodzież	raz w roku
dostarczenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	ścieżki rowerowe	„Trójstronne spotkania”	- Młodzież, - MRM, - władze lokalne, - lokalne instytucje	dwa razy w roku
oderwanie od dysfunkcyjnego (patologicznego) środowiska	- miejsca do spotkań - koła zainteresowań	poprawienie bazy lokalowej domu kultury, biblioteki	osoby zainteresowane	
rozwijanie aktywności i kompetencji: - pracy w grupie - przedsiębiorczości, itp.	wyłonienie liderów	szersza oferta szkół i organizacji		Cały rok kalendarzowy

Diagnoza potrzeb młodzieży przeprowadzona przez Stowarzyszenie Edukacji Nieformalnej i partnerów w maju 2012 roku.

DIAGNOZA

Wstęp – podstawowe dane

Położenie gminy i związane z tym szczególne uwarunkowania

Miasto Olsztynek położone jest przy skrzyżowaniu dróg ekspresowych i krajowych:

- ✓ S7 Warszawa – Gdańsk,
- ✓ S51 Olsztynek – Olsztyn – Bezledy (obwód kaliningradzki),
- ✓ Nr 58 Olsztynek – Szczytno

Obszar Gminy Olsztynek charakteryzuje się unikatowymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi. Teren jest bogato urzeźbiony, pagórkowaty, poprzecinany licznymi dolinami. Lasy zajmują ponad połowę powierzchni gminy. Różnorodność krajobrazowa, rozgałęziona sieć małych rzek i licznych jezior oraz bogata oferta noclegowa o zróżnicowanym standardzie sprzyja rozwojowi funkcji rekreacyjnej. Granice Gminy w większości mają charakter naturalny, stanowią je rzeki i jeziora. Do chwili obecnej na terenie Gminy istnieją już 3 rezerваты przyrody: „Rzeka Drwęca”, „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”, „Bagno Nadrowskie”, liczne użytki ekologiczne i obszary chronionego krajobrazu. Przez obszar Gminy Olsztynek przebiegają wytyczone szlaki turystyczne: kajakowe (rzeka Marózka i Łyna), piesze tzw. grunwaldzkie (niebieski, zielony) oraz rowerowe międzyregionalne i lokalne. Największą atrakcją Olsztynka jest Muzeum Budownictwa Ludowego - Park Etnograficzny. Na terenie gminy występują miejsca lęgowe gatunków zagrożonych i ginących umieszczonych w „Czerwonej Księdze Zwierząt”. Są to np. żółw błotny, bąk, kania ruda, rybołów, derkacz, orzeł bielik, orzeł krzykliwy.

Dane demograficzne.

Miasto i Gmina Olsztynek leży na obszarze Pojezierza Olsztyńskiego wchodzącego w skład krainy geograficznej zwanej Pojezierzem Mazurskim, w północno - zachodniej części obszaru Zielone Płuca Polski. Graniczy z ośmioma gminami: Stawigudą, Purdą, Jedwabnem, Nidzicą, Kozłowem, Grunwaldem, Ostródą i Gietrzwałdem. Olsztynek jest położony w woj. warmińsko-mazurskim. Miasto i Gmina zajmuje powierzchnię 372 km², na której zamieszkuje 13 740 osób (dane na 31 grudnia 2010 r.), co daje przeciętną gęstość zaludnienia ok. 37 osób na km². W Mieście zamieszkuje 7 565 osób tj. 55 % a na terenie Gminy 6 175 osób tj. 45 %. Ludność jest silnie rozproszona, oprócz Miasta Olsztynka zamieszkuje w 67 miejscowościach, z których 30 to sołectwa. Ze struktury wieku wynika, iż na terenie Miasta i Gminy w wieku przedprodukcyjnym jest 2850 osób, produkcyjnym 8990 osób, natomiast w wieku poprodukcyjnym 1925 osób (dane GUS, 2010 r.). W środowisku wiejskim występuje zjawisko nasilonego alkoholizmu.

Spoleczeństwo i tradycje lokalne.

Olsztynek do 1945 r. należał do Prus Wschodnich i nosiła nazwę Hohenstein. W latach 1927-1945 w pobliżu miasta znajdował się ogromny monument upamiętniający bitwę pod Tannenbergiem - tzw. Tannenberg-Denkmal. W roku 1934 spoczęły w nim szczątki prezydenta Rzeszy Paula von Hindenburga. W 1945 r. Olsztynek został niemal doszczętnie zniszczony przez wojska sowieckie, podobny los spotkał Tannenberg-Denkmal, który został wysadzony przez wojska niemieckie, a po wojnie jego resztki całkowicie usunięto. Ważnym miejscem jest Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny, należący do najstarszych w Europie placówek muzealnych na wolnym powietrzu. Na blisko 60 ha zlokalizowano 60 obiektów budownictwa ludowego i małej architektury. Do Skansenu należy także Salon Wystawowy (były kościół ewangelicki) oraz „Dom Mrongowiusza”. Tradycje i zwyczaje ludowe zostały opisane w książce „Warmiacy i Mazurzy” wydanej przez Towarzystwo Przyjaciół Olsztynka. W szkołach były organizowane konkursy związane z tradycjami i obyczajami Olsztynka. W Olsztynku są cyklicznie organizowane imprezy: Dni Olsztynka, Regionalne Święto Ziół, Targi Chłopskie, Jarmarki Wielkanocne oraz Wigilijne.

Lokalny rynek pracy (branże, sektory. Zmiany wielkości i struktury zatrudnienia – kto znajduje pracę, kto ją traci).

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 10,3%. Z danych GUS wynika, że w gminie Olsztynek 91 podmiotów prowadzi działalność w sektorze przemysłowym, 131 w sektorze budowlanym i 822 podmioty w sektorze usługowym.

Z obserwacji miejscowego rynku pracy wynika, iż ok. 1/3 bezrobotnych rzeczywiście poszukuje pracy, ok. 1/3 poszukuje jej w celu uzyskania ponownego prawa do zasiłku, a 1/3 w ogóle nie chce pracować.

Dane, w oparciu o które została przygotowana diagnoza:

Prosimy dokładnie wymienić: z jakich materiałów korzystano; ile rozmów przeprowadzono i z kim; jeśli korzystano z ankiety – prosimy o wskazanie, jakie były kluczowe pytania.

We wszystkich szkołach ponadpodstawowych przeprowadzono 217 ankiet (107 chłopców, 110 dziewcząt). Kluczowe pytania dotyczyły zainteresowań i udziału w projektach lub w zajęciach pozalekcyjnych:

- ✓ Jakie umiejętności/zainteresowania chciałbym/abym rozwijać gdybym miał/a możliwość?
- ✓ Czy brałeś/brałaś udział w projektach edukacyjnych?
- ✓ Czy jesteś zainteresowany obecną ofertą zajęć pozalekcyjnych w Twojej szkole?
- ✓ Z chęcią zaangażowałbym/zaangażowałabym się w...
- ✓ Za 10 lat wyobrażam sobie siebie jako...

Podczas diagnozy przeprowadziliśmy 4 wywiady zogniskowane (12-14 osób w grupie) z młodzieżą w wieku 16-18 lat z Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół, Gimnazjum i Gimnazjum Katolickiego. Przeprowadzono ankiety pisemne z 7 organizacjami, szkołami pracującymi z młodzieżą w gminie Olsztynek. Główne pytania:

- ✓ Czy kiedykolwiek realizował Pan/Pani, lub brała udział przy realizacji programów dla młodzieży?
- ✓ Czy przy ich realizacji współpracował Pan/Pani z jakimiś organizacjami? Jeżeli, nie było takiej współpracy to proszę podać powody?
- ✓ Jakie lokalnie realizowane przedsięwzięcia cieszyły się dotychczas największym zainteresowaniem młodzieży?

Przeprowadzono także dyskusje z nauczycielami i reprezentantami organizacji i instytucji podczas spotkań zespołu zajmującego się diagnozą:

- ✓ Które organizacje ze sobą rywalizują?
- ✓ Czy młodzież z różnych szkół chce ze sobą współpracować?
- ✓ Czy są subkultury i grupy.

Przy diagnozie korzystano z danych statystycznych - GUS 2012 rok i z danych Urzędu Miejskiego w Olsztynku.

Instytucje lokalne.

Proszę wymienić instytucje/grupy/osoby, które mają wpływ na środowisko lokalne?

Największy wpływ na środowisko lokalne mają instytucje publiczne: Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, Miejski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna oraz organizacje pozarządowe: SEN Stowarzyszenie Edukacji Nieformalnej, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gimnazjum „Pro Gimnazjum”, SNONiR - Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin, Młodzieżowa Rada Miejska.

Jak układa się współpraca między różnymi instytucjami w środowisku lokalnym?

Prosimy krótko opisać, które ze sobą współpracują, które nie utrzymują kontaktu, a które ze sobą rywalizują.

Na terenie gminy działa Rada Olsztyneckich Organizacji Pozarządowych, która skupia najaktywniejsze organizacje, jednak organizacje nie wykazują chęci do współpracy w ramach rady. Organizacje pozarządowe rywalizują ze sobą o dotacje gminne na działania statutowe – wyjazdy, wycieczki warsztatowe, szkolenia. Głównie współpracują ze sobą organizacje o podobnych celach statutowych i grupach odbiorców: MOPS, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin, świetlice profilaktyczne, Dom dla Dzieci nad Jeziorem,

urząd miejski, Miejski Dom Kultury, Zespół Szkół, Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów. Zespół Szkół doskonale współpracuje z przedsiębiorcami oraz okolicznymi ośrodkami turystycznymi (Mierki, Marózek, Łęgucki Młyn). Dobrze współpracują ze sobą organizacje zajmujące się sportem, zrzeszając się w Gminnej Radzie Sportu. Szkoły Liceum Ogólnokształcące im. Jacka Kaczmarskiego i Zespół Szkół im. K. C. Mrongowiusza współpracując ze sobą przy działaniach edukacyjnych - udział egzaminatorów podczas egzaminów, realizują wspólne działania sportowe, artystyczne (konkursy, zespół tańca), wolontariat. W ankietach były wymieniane także następujące organizacje, które współpracują przy akcjach charytatywnych: Stacja Johanitter w Olsztynku, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży.

Które instytucje w środowisku lokalnym zajmują się działaniami na rzecz młodzieży? Z jakim skutkiem?

- ✓ MOPS w Olsztynku – świetlice profilaktyczne-program „Wszystkie dzieci nasze są”,
- ✓ KIS w Olsztynku – akcje zachęcające młodych ludzi do czynnego udziału w wolontariacie,
- ✓ UM w Olsztynku – konkursy, imprezy,
- ✓ Biblioteka w Olsztynku – zajęcia dodatkowe,
- ✓ MDK w Olsztynku – zajęcia dodatkowe dla młodzieży uzdolnionej, konkursy, imprezy,
- ✓ Gimnazjum: konkursy, zajęcia pozalekcyjne - i projekty: „Teatr dobry na wszystko”,
 - wymiana młodzieży.
- ✓ Liceum Ogólnokształcące – projekt unijny przygotowujący uczniów do matury, wolontariat szkolny-wspieranie działalności biblioteki szkolnej i akcje charytatywne-zbiórki żywności.
- ✓ Zespół Szkół jest bardzo aktywną instytucją na tle innych placówek w Olsztynku. Realizuje systemowe, długoterminowe projekty – edukacyjne: dla maturzystów, językowe i profesjonalne z możliwością uzyskania certyfikatów honorowanych w UE, projekty filmowe, artystyczne, wymiany międzynarodowe.
- ✓ SEN-projekty edukacyjne, szkolenia i wymiany międzynarodowe.

Jaka część budżetu gminy/powiatu przeznaczona jest na działania związane z młodzieżą (proszę wymienić wszystkie kategorie np. edukacja, profilaktyka, pomoc społeczna...)

Wydatki na oświatę i wychowanie stanowiły w 2012 roku 33% ogółu wydatków budżetowych gminy (dane GUS.). W ramach konkursu ofert dla organizacji pozarządowych w 2012 roku zostały przyznane następujące środki:

- ✓ Sport: 130,000 zł;
- ✓ Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży: 15550 zł;
- ✓ Działalność wspomagająca rozwój wspólnot lokalnych: 3000 zł;
- ✓ Edukacja, oświata i wychowanie poprzez organizację wycieczek edukacyjno-poznawczych dla młodzieży: 4,000 zł.

W 2011 roku zostało przeznaczone na oświatę 7 697 687,00 zł.

Jak wygląda szkolnictwo na Państwa terenie?

Na terenie gminy Olsztynek jest 9 szkół. 5 szkół podstawowych w:

- ✓ Waplewie - 184 uczniów,
- ✓ Elgnówku - 87,
- ✓ SP Olsztynku - 360,
- ✓ Szkoła Filialna w Mierkach - 14,
- ✓ Szkoła Filialna w Królikowie - 13,

4 szkoły ponadpodstawowe:

- ✓ Gimnazjum im. Noblistów Polskich - 405,
- ✓ Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich - ok.60,
- ✓ Zespół Szkół im. K.C. Mrongowiusza - 305 uczniów (II Liceum Ogólnokształcące, Technikum Hotelarsko-Gastronomiczne, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych)
- ✓ I Liceum Ogólnokształcące im. Jacka Kaczmarskiego - 134 uczniów.

Wyniki gimnazjalnych egzaminów zewnętrznych z 2012 roku: 24 uczniów z Gimnazjum Katolickiego oraz 144 uczniów z Gimnazjum im. Noblistów Polskich przystąpiło do egzaminów. Średnia wyników z języka polskiego:

- ✓ 71,0%-Gimnazjum Katolickie,
- ✓ 52,6%-Gimnazjum im. Noblistów Polskich.

Średnia wyników z matematyki:

- ✓ 52,6%-Gimnazjum Katolickie,
- ✓ 36,2%-Gimnazjum im. Noblistów Polskich.

Od 3 września 2012 będzie dowożonych około 520 uczniów z ponad 50 miejscowości:

- ✓ Gimnazjum – 182,
- ✓ SP w Olsztynku – 162,
- ✓ SP w Królikowie – 16,
- ✓ Sp w Mierkach – 5,
- ✓ ZS-P w Waplewie – 108,
- ✓ SP w Elgnówku – 19.

W Liceum Ogólnokształcącym i Zespole Szkół są przeprowadzane ankiety z uczniami na temat dalszych planów po szkole. Nie ma oficjalnych statystyk z informacjami, co się dzieje z uczniami po zakończeniu szkoły średniej, na jakie studia się dostają, gdzie podejmują pracę.

Do Zespołu Szkół trafia informacja zwrotna, ale nie jest pełna.

Inne ośrodki kształcenia (szkoleniowe) – jakie są możliwości przekwalifikowania się, zdobycia nowych umiejętności.

W Olsztynku w 2012 roku została otwarta Szkoła Muzyczna. Możliwości przekwalifikowania się i zdobywania nowych umiejętności są możliwe także poprzez projekty systemowe organizowane przez MOPS, 2011 rok: „Nie jutro lecz dziś”. Celem projektu była aktywizacja zawodowa i społeczna (trening komunikacji, jak założyć i prowadzić spółdzielnię socjalne, etc.).

Warsztaty Terapii Zajęciowej przy SNONiR organizują rehabilitację zawodową i społeczną dla osób niepełnosprawnych. Poza tym można znaleźć ofertę edukacji sportowej poprzez działanie boisk typu Orlik, hal sportowych lub lodowiska Biały Orlik. Innych ośrodków szkoleniowych nie ma.

Czy w środowisku istnieją instytucje, od których oczekuje się działań skierowanych do młodzieży, a które takich działań nie realizują, bądź realizują w sposób nieadekwatny do potrzeb młodzieży?

Respondenci, nie wymienili żadnej organizacji, która wypełniałaby swoje obowiązki w niezadowolający sposób. Zgodnie podkreślali, że wszystkie instytucje podejmują wiele inicjatyw na rzecz młodzieży.

Szkoły oferują program zajęć pozalekcyjnych, a także realizują konkretne projekty edukacyjne dla młodzieży, w szczególności Zespół Szkół, w 2011 roku zrealizował 6 projektów edukacyjnych, a w roku 2012 od września realizować będzie kolejny. SEN uzależniony jest od środków zewnętrznych i prowadzi działania

wtedy, gdy otrzyma dofinansowanie z zewnątrz, są to działania krótkoterminowe. Na terenie gminy brakuje osoby zatrudnionej na etat, która poświęcałaby swój czas na rzecz młodzieży, rozwoju współpracy organizacji na rzecz młodzieży. Z obserwacji SEN wynika, że młodzież chce pisać projekty i ma dużo pomysłów, ale często brakuje im wsparcia osób dorosłych, organizacji lub instytucji.

Jakie działania zostały w Państwa środowisku faktycznie podjęte?

- ✓ Biblioteka: Młodzi Menadżerowie Kultury w bibliotekach - ZOOM na Olsztynek-warsztaty fotograficzne dla młodzieży;

- ✓ MDK - zajęcia dodatkowe-muzyczne, taneczne, plastyczne/młodzież uzdolniona;
- ✓ SEN: wymiana międzynarodowa do Bułgarii, szkolenie międzynarodowe nt. globalizacji w Chorwacji, projekty: Totalnie Lokalni i Nieformalna Akademia Młodych Liderów;
- ✓ Młodzieżowa Rada Miejska organizuje: debaty w szkołach oraz działania związane z upowszechnianiem idei samorządowej wśród młodzieży. Obecnie MRM uczestniczy w projekcie „Młodzieżowe Rady krok po kroku”;
- ✓ Gimnazjum - organizacja wypoczynku letniego, projekty: Śladami Noblistów Polskich, Świetlica profilaktyczna przy MOPS-ie – realizacja projektów do programu „Wszystkie dzieci nasze są”;
- ✓ Zespół Szkół: projekty , „Młodzieżowa Akademia Przedsiębiorczości”, „Moja kariera, moja przyszłość”, „Pierwszy krok po indeks”, „Twój zawód - Twoja kariera - Twoja przyszłość”, Sport: aktywność fizyczna - powiatowy turniej zamek Cup, coroczna impreza profilaktyczna: Dzień bez papierosa, projekt filmowo - profilaktyczny „Pomocy”, projekt wolontariatu: „I ty możesz”, zajęcia kulinarne dla podopiecznych DD; programy artystyczne , turnieje międzyszkolne-siatkówka i piłka nożna z L.O, współpraca ze szkołą w Mejszagole Litwa – projekty: Śladami Gałczyńskiego, Barwy j. polskiego, Śladami Noblisty Cz. Miłosza-wystawy, konkursy i realizacja filmów, współpraca ze szkołą w Osnabruck –wymiana uczniów i nauczycieli, klub DKF dla mieszkańców Olsztynka prowadzony przez uczniów, udział w ogólnopolskich projektach: Filmoteka Szkolna, Nowe Horyzonty, projekt Cała Polska czyta dzieciom;
- ✓ L.O - projekt unijny: „Pierwszy krok po indeks”, Coroczny Festiwal Piosenki. im. J. Kaczmareckiego, wolontariat szkolny - wspieranie działalności biblioteki szkolnej i zbiórki żywności.

Czy w gminie/powiecie istnieje Strategia Rozwoju, Plan Rozwoju Lokalnego lub Lokalny Plan Rewitalizacji? Jakie są w nich zapisy dotyczące młodzieży? Prosimy o odniesienie się do tych zapisów (czy dobrze sformułowane, czy skutecznie realizowane)

W Planie Rozwoju Lokalnego Olsztynka na lata 2004-2013 są zapisy dotyczące bezrobocia młodzieży wg stanu na 31.12.2003. W dziale opisującym proponowane formy aktywizacji społeczności lokalnej (współpraca międzynarodowa) jest napisane, żeby organizować: „wymianę uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych z innymi szkołami zagranicznymi. Do tej pory postulat ten był realizowany w 2006 r. podczas realizacji programu „Prawda i Konsekwencje”. Współpraca ze Szwecją, Rosją i Rosją oraz w latach 2008-2011 wymiany międzynarodowe: Szkoła na Liwie - Mejszagola, Guriejwsku, i w Osnabruck organizowane przez Zespół Szkół.

Realizowany jest postulat kontynuacji zawodowych praktyk zagranicznych oraz wyjazdy mające na celu ukierunkowanie zawodowe bądź podnoszenie kwalifikacji zawodowych bezrobotnej młodzieży (absolwentów) przez Zespół Szkół. Proponowany jest także projekt współpracy młodzieży szkolnej z inną placówką poprzez Internet. Ten postulat jest realizowany ze Szkołą w Mejszagole i Edynburgu (przygotowanie do wizyty).

W jaki sposób w środowisku lokalnym rozpowszechniane są informacje? (np. spotkania nieformalne, ogłoszenia parafialne, zebrania rady gminy, gazeta lokalna, zebrania wiejskie, itp.)?

Informacje w Olsztyнку są rozpowszechniane poprzez:

- ✓ lokalną gazetę „ALBO“,
- ✓ ogłoszenia parafialne,
- ✓ zebrania rady gminy,
- ✓ tablice ogłoszeniowe w,
- ✓ Miejski Dom Kultury,
- ✓ w centrum miasta w widocznych miejscach,
- ✓ Urząd Miejski i MOPS wysyłają listy do organizacji pozarządowych, o organizowanych spotkaniach, szkoleniach, możliwościach ubiegania się o dotację.
- ✓ stronę internetową www.olsztynek.com.pl oraz portalach społecznościowych

Informacje są też przekazywane podczas nieformalnych spotkań lokalnych aktywistów, „pocztą pantoflową”, lokalnych imprez. Informacje dotyczące działań młodzieżowych są ogłaszane na stronach internetowych szkół, nauczycieli w klasach oraz tablicach ogłoszeniowych w szkołach. Jeden z samorządowców prowadzi bloga, na którym przedstawia bieżące informacje www.waraksa.blog.onet.pl

Jak Państwo oceniają ogólny „klimat do współpracy”? Czy były podejmowane jakieś wspólne inicjatywy z mieszkańcami bądź na rzecz mieszkańców? Jaka inicjatywa odniosła największy sukces?

Odpowiedzi, które były podawane w ankietach to: „Klimat do współpracy jest raczej chłodny-każdy sobie”, „Dostrzegam dobry klimat do współpracy, natomiast widzę brak podejmowania wspólnych inicjatyw na rzecz mieszkańców”, „Klimat jest za słaby, aczkolwiek możliwy. Istnieje potrzeba nakreślenia wspólnych celów i poprawienie przepływu informacji pomiędzy tymi instytucjami”. Największy sukces według respondentów odnoszą zbiórki żywności, organizowane 3 razy w roku, Dni Rodziny. W te wydarzenia angażuje się i współpracuje ze sobą najwięcej organizacji. W ankietach dla instytucji zostały zaznaczone 5 odpowiedzi: „Organizacje są do siebie przyjaźnie nastawione i prowadzą wspólne działania, 2 odpowiedzi: Organizacje są do siebie przyjaźnie nastawione, ale nie prowadzą wspólnych działań”. W gimnazjum przez kilka lat organizowane były Dni Otwarte w formie festynów pod

patronatem Stowarzyszenia Proгимnazjum – cieszyły się dużą popularnością, wystawiane były sztuki teatralne skierowane do mieszkańców, zorganizowano spotkanie z noblistą Lechem Wałęsą ze wspaniałym programem artystycznym (bardzo duży oddźwięk wśród społeczności).

Dużą popularnością cieszą się zajęcia na kręgielni (organizowane w ramach projektu ZS) i DKF, prowadzony przez uczniów ZS we współpracy z MDK.. W Zespole Szkół organizowane były Otwarte Dni Szkoły w formie festynu dla mieszkańców miasta; teatr Zamek i grupa taneczna prezentują swoje programy podopiecznym różnych organizacji (MOPS, WTZ, KIS, DD i przedszkole) i mieszkańcom gminy. Obserwujemy także zaangażowanie lokalnych społeczności w organizowanie festynów lub wydarzeń, podczas których mieszkańcy integrują się. Jest to szczególnie popularne na wsiach i coraz częściej podejmowane w mieście, gdzie inicjatorem wydarzeń są najczęściej rady osiedlowe.

Co utrudnia współpracę na rzecz młodzieży w środowisku lokalnym? Czy w środowisku lokalnym występują jakieś trwale negatywne stereotypy, uprzedzenia, konflikty – osobiste bądź grupowe?

Współpracę zdecydowanie utrudnia brak wyznaczonego jednoznacznie celu. Każda z organizacji podejmuje działania na rzecz własnej organizacji i jej członków, współpraca istnieje podczas organizacji lokalnych festynów, imprez i akcji charytatywnych. Organizacje nie współpracują ze sobą na rzecz młodzieży długoterminowo. Po raz pierwszy okazją do nawiązania współpracy było I Lokalne Forum Równać Szanse w 2011 roku,

podczas którego organizacje podpisały deklarację współpracy i wspólnie pracowały nad przeprowadzeniem diagnozy potrzeb młodzieży. Szkoły współpracują ze sobą w ramach konkretnych projektów i działań.

Potrzeby młodzieży w środowisku.

Proszę scharakteryzować młodzież w Państwa środowisku (wiek, typy szkół, miejsce zamieszkania, sytuacja rodzinna).

W gminie Olsztynek zameldowanych jest 1245 młodych osób. W wieku 13-17 lat: 854 osoby; w wieku 18-19 lat: 391 osób (dane z Urzędu Miejskiego, Ewidencja Ludności: z 28.08.2012 roku). W Olsztyнку są 4 szkoły ponadpodstawowe: Gimnazjum Noblistów Polskich-Gimnazjum Stowarzyszenia Szkół Katolickich, Liceum Ogólnokształcące im. Jacka Kaczmarskiego uczniów, Zespół Szkół im. K. C. Mrongowiusza (II Liceum Ogólnokształcące, Technikum Hotelarsko-Gastronomiczne, Zasadnicza Szkoła Zawodowa-kształci w zawodach: kucharz małej gastronomii, sprzedawca, cukiernik, piekarz, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, fryzjer, krawiec, elektromechanik, rzeźnik, wędliniarz,

monter elektronik, mechanik monter maszyn i urządzeń, elektryk, murarz, blacharz samochodowy). Młodzież w wieku 13-18 lat jest bardzo zróżnicowana pod względem wychowania i statusu materialnego, dowożona z całej gminy. Z ankiet wynika, że część młodzieży wie co chciałaby robić w przyszłości, na 217 odpowiedzi, ponad 80 odnosiło się do konkretnych zawodów: stomatolog, weterynarz, kosmetyczka, fizjoterapeuta, lekarz, kierowca, strażak, ślusarz, lakiernik, fotograf, szef cukierni, nauczyciel, hotelarz, pracownik socjalny, psycholog, biomasażysta, projektant wnętrz, historyk, piłkarz, elektrotechnik, inżynier budowlany, fryzjer, architekt, żołnierz, dziennikarz, ratownik medyczny, twórca muzyki, piosenkarka, ekspedientka. Część odpowiedzi odnosiły się do osiągnięcia pozycji i satysfakcji z życia: dyrektor firmy, bogata kobieta, prezes większej firm w kraju, człowiek z dobrą pracą i rodziną, młoda, odważna, pewna siebie kobieta, która walczy o swoje, szczęśliwa osoba spełniająca swoje pasje...

Jakie można wyróżnić grupy wśród młodzieży? Co ich różni między sobą, a co pozostaje wspólne?

Młodzież różni się statusem materialnym, co powoduje różnice w postrzeganiu świata, radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, nietypowych, ale łączy ich przede wszystkim potrzeba akceptacji, zrozumienia, zainteresowania ich problemami, stosowania przejrzystych reguł, okazywania szacunku każdej jednostce. Jeśli chodzi o podział na grupy to najlepszym kryterium są ich zainteresowania. Najpopularniejszy jest sport: piłka nożna, koszykówka i siatkówka, także plażowa, są grupy zainteresowane jeżdżeniem na deskorolkach, rolkach i rowerach. Jeśli chodzi o muzykę, interesują się muzyką hiphopową oraz rockiem. Młodzi interesują się także filmem, nie tylko prowadzą DKF, ale realizują własne projekty filmowe.

W jaki sposób młodzież spędza czas pozaszkolny? Proszę wymienić wszystkie instytucje, które oferują młodzieży możliwość spędzenia czasu wolnego. Jakiego typu to są zajęcia? Jak często są one organizowane, w jakich godzinach, odpłatnie - nieodpłatnie? Jaka jest ich popularność wśród młodzieży?

- ✓ We wszystkich szkołach są organizowane nieodpłatne zajęcia pozalekcyjne. Zespół Szkół: zajęcia DKF odbywają się raz w miesiącu w lokalnym kinie. W ramach projektu młodzież chętnie uczestniczy w zajęciach na kręgielni i pływalni. Uczennice prowadzą grupę taneczną we współpracy z MDK.
- ✓ Kluby sportowe (Olimpia i szkole kluby sportowe) organizują popołudniowe zajęcia sportowe (siatkówka, koszykówka, piłka nożna).

- ✓ MDK organizuje bezpłatne i płatne zajęcia plastyczne, muzyczne, taneczne dla młodzieży w godzinach popołudniowych.

Są miejsca gdzie młodzież spędza czas wolny. Najczęściej przesiaduje na tak zwanym „lodowisku”, w centrum miasta lub na targowisku. Na wsiach najpopularniejsze są świetlice (jeśli są otwarte) lub przystanki autobusowe i festyny. Jeśli dopisuje pogoda młodzież spędza czas nad jeziorami lub miejscami, które stworzyła we własnym zakresie. Niestety uczniowie spoza Olsztyńska mają ograniczone możliwości korzystania z ofert. Co prawda próbują organizować swój czas wolny w miejscu zamieszkania (np. dyskoteki, zespoły muzyczne, sport), ale najczęściej nie mają wsparcia od mieszkańców swojej miejscowości.

Jakie są losy edukacyjne absolwentów szkół z Państwa obszaru? maks. 1800 znaków

Większość młodzieży ze szkół średnich kontynuuje naukę w pobliskim Olsztynie, podejmując jednocześnie pracę w Olsztynku lub w Olsztynie. Część absolwentów Gimnazjum decyduje się na naukę w Olsztynku (w kolejności: Technikum Hotelarskie, LO I, LO II w Olsztynku), a część decyduje się na naukę w Olsztynie.

Jak te losy mają się do potrzeb lokalnego rynku pracy? maks. 1800 znaków

Rzadko osoby kończące studia w Olsztynie, znajdują tam pracę. Oferty zatrudnienia ograniczają się: do pracy w sklepach, przy budowie dróg, na budowie, w lokalnych fabrykach. Młode osoby szukają zatrudnienia w ośrodkach wypoczynkowych, restauracjach na terenie gminy podczas sezonu letniego oraz pracują w Olsztynie.

Czy na obszarze Państwa działania były dotychczas podejmowane jakieś działania związane z wyrównywaniem szans młodzieży (stypendia, zapomogi itp.)? Jaka była skala tych przedsięwzięć? maks. 1800 znaków

Gimnazjum im. Noblistów Polskich - realizacja projektów skierowanych do uczniów bardzo zdolnych pochodzących z rodzin o niskich dochodach w ramach Programu Operacyjnego

Kapitał Ludzki 2007-2013, Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych finansowanych ze środków EFS oraz ze środków budżetu państwa i budżetu samorządu województwa warmińsko - mazurskiego. Najlepsi uczniowie z Zespołu Szkół otrzymują stypendium Prezesa Rady Ministrów, a inni uczestniczą w programie dla najzdolniejszej młodzieży woj.

warmińsko - mazurskiego i otrzymują stypendium z urzędu marszałkowskiego. Poza tym co roku Zespół Szkół (z inicjatywy nauczycieli) otrzymuje wsparcie materialne od wydawnictw w formie podręczników dla najuboższych uczniów (wypożyczenie).

Jakie lokalnie realizowane przedsięwzięcia cieszyły się dotychczas największym zainteresowaniem młodzieży?

Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się projekty realizowane przez Stowarzyszenie Edukacji Nieformalnej w 2009 i 2010 roku: Totalnie lokalni finansowany przez PAFW oraz projekt „Nieformalna Akademia Młodych Liderów” finansowany przez Europejski Fundusz Społeczny. Młodzież wykazuje coraz większe zainteresowanie udziałem w wymianach i szkoleniach międzynarodowych. Zespół Szkół zrealizował projekt artystyczny ze środków

programu Młodzież w Działaniu w 2010 roku, realizację którego włączono młodzież z okolicznych szkół i Dom Dziecka. Obecnie znaczny odsetek młodzieży z Zespołu Szkół uczestniczy w projekcie sportowym „Zwiększamy swoją aktywność fizyczną”, w działaniach filmowych (DKF). Coraz więcej młodych ludzi podejmuje działania jako wolontariusze na rzecz lokalnych organizacji i DD. W Gimnazjum: projekty z zakresu profilaktyki, organizacja wypoczynku letniego dla młodzieży, zajęcia teatralne, zielona szkoła w Perkozie, akcje charytatywne na rzecz uczniów gimnazjum chorych na raka cieszyły się największą popularnością.

Czy na obszarze Państwa działania funkcjonuje jakaś reprezentacja młodzieży (np. rada młodzieżowa)?

W Olsztynku od 2004 roku funkcjonuje Młodzieżowa Rada Miejska, która z różnym skutkiem podejmuje działania na rzecz młodzieży w Olsztynku. Młodzieżowi radni mają stały

kontakt z lokalnymi władzami, dzięki czemu są w stanie podejmować różne problemy. MRM zajmuje się głównie organizowaniem wydarzeń sportowych, debat w szkoła, spotkań młodzieży z samorządowcami, konsultacji. Młodzieżowi radni pozyskali kamizelki odblaskowe dla przedszkolaków w gminie. Młodzieżowa Rada obecnie bierze udział w projekcie: Młodzieżowe Rady krok po kroku”, którego celem jest opracowanie

specjalnej broszury zachęcającej młodzież do działalności na rzecz lokalnego środowiska. W 2012 oraz 2013 udało się zorganizować Dni Otwarte Urzędu Miejskiego w Olsztynku, który odwiedziło łącznie 600 osób.

Czy działania skierowane do młodzieży były z nią konsultowane? W jaki sposób?

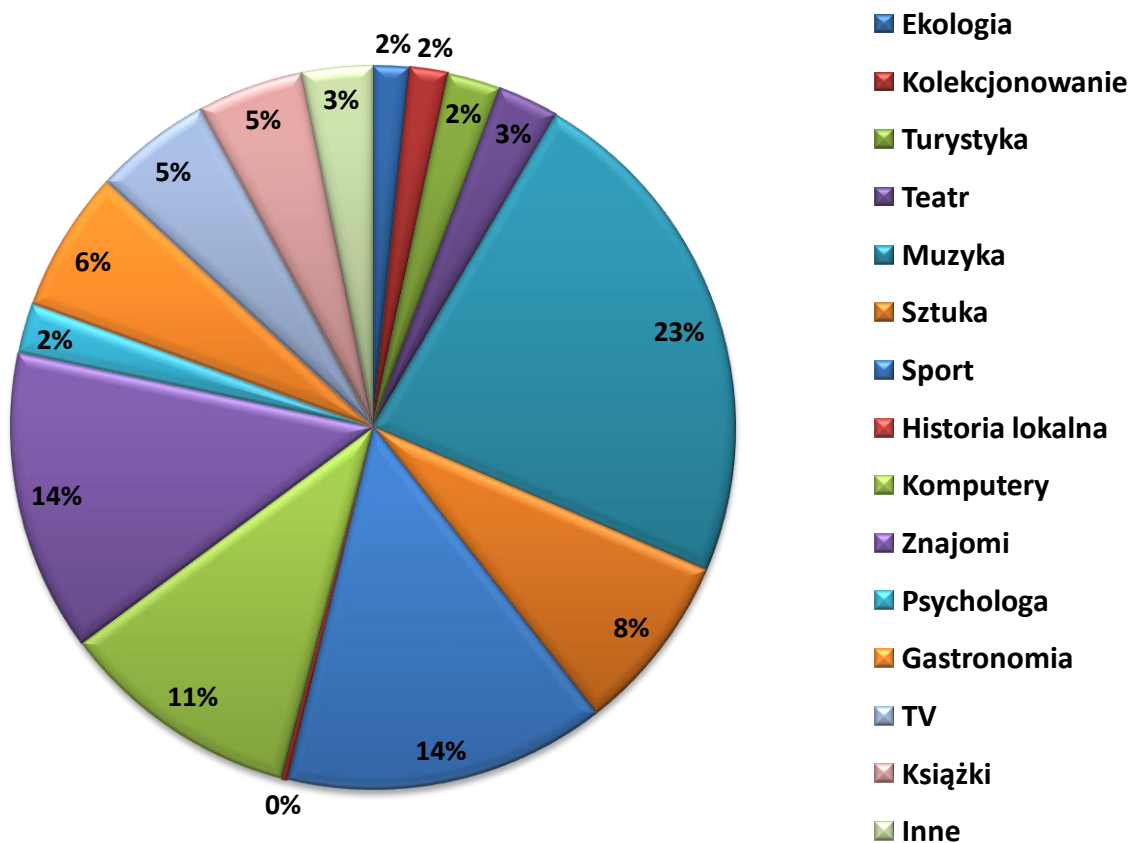
Z inicjatywy SEN W 2009 roku była przeprowadzona diagnoza potrzeb młodzieży i na jej podstawie powstały dwa projekty: „Totalnie lokalni” oraz projekt: „Nieformalna Akademia Młodych Liderów”. W Zespole Szkół każdy projekt skierowany do młodzieży jest z nią konsultowany, chodzi o zajęcia nieobowiązkowe, są to ankiety i dyskusje. W ten sposób powstały projekty sportowe i edukacji filmowej. Młodzieżowa Rada zorganizowała konsultacje społeczne z młodzieżą, na których podejmowano temat zagospodarowania Przyszłości na Park Kultury, Sportu i Rozrywki. Spotkanie prowadził przedstawiciel samorządu. Młodzież miała możliwość przedstawienia swoich uwag, które zostały uwzględnione w projekcie. W 2012 Olsztynek otrzymał dofinansowanie na ten projekt. Całkowity koszt zadania wyniesie ok. 2,9 mln zł.

W jaki sposób planują Państwo włączyć młodzież w planowanie i realizowanie strategii lokalnej?

Młodzież będzie włączona poprzez udział w spotkaniach grupy, która zaplanuje i wdroży lokalną strategię. W strategii zostaną zawarte potrzeby młodzieży, które zostały zdefiniowane podczas lokalnej diagnozy, dodatkowo nauczyciele zaangażowani w strategię będą konsultować z młodzieżą ustalenia dotyczące strategii w szkołach.

Co określiliby Państwo jako najważniejsze potrzeby młodzieży w Państwa środowisku?

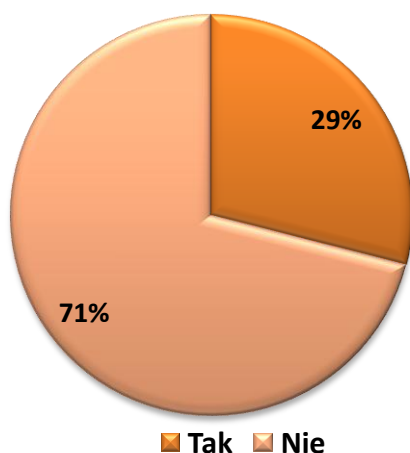
Rys. 1 Zainteresowania młodzieży – Pytanie 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet

Z ankiet wynika, że 23% młodzieży interesuje się muzyką, 14 % sportem, a 14% teatrem, 11% młodzieży interesuje się komputerami, 8% sztuką.

Respondenci chcieliby rozwijać następujące umiejętności:

- ✓ Sport: piłka nożna-66 osób, siatkówka-33, koszykówka-13, sztuki walki-4, taniec-15,
- ✓ instrumenty-25,
- ✓ fotografia-17,
- ✓ muzyka-18,
- ✓ malarswo-10.

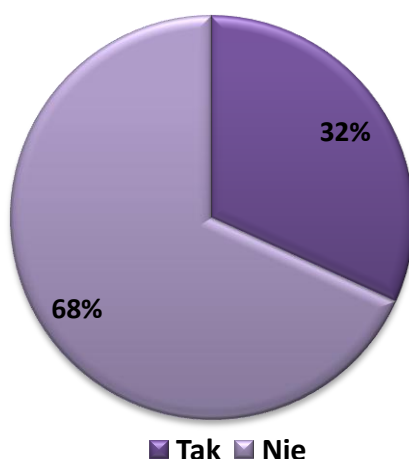

Rys. 2 Czy brałeś/brałaś udział w projektach edukacyjnych - Pytanie 8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet

Tylko 29% respondentów brało udział w projektach edukacyjnych, takich jak:

- ✓ „Moja kariera, moja przyszłość”,
- ✓ „Pierwszy krok po indeks”,
- ✓ Projekt filmowy, zajęcia teatralne,
- ✓ Zielona Szkoła,
- ✓ Rekiny przedsiębiorczości,
- ✓ Za rękę z Einsteinem,
- ✓ projekt o Czesławie Miłoszu,
- ✓ zbiórki żywności, praca przy gazetce szkolnej, projekty z zajęć obowiązkowych

Rys. 3 Czy jesteś zainteresowany/zainteresowana obecną ofertą zajęć pozalekcyjnych w Twojej szkole - Pytanie 9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet

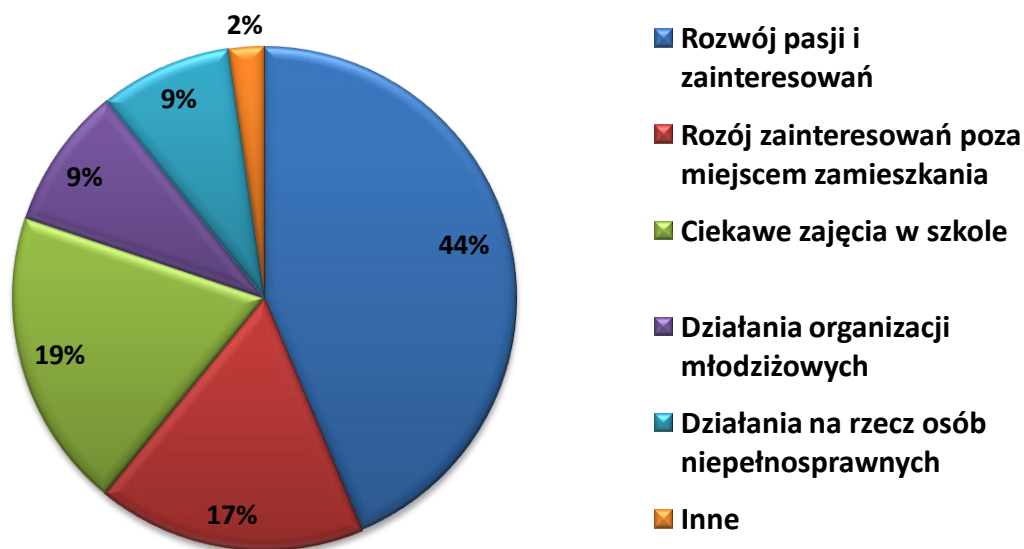

68% uczniów nie jest zainteresowana ofertą zajęć pozalekcyjnych, ponieważ:

- ✓ „nie ma nic w co można się zaangażować” - 13 wskazań,
- ✓ „problem z dojazdem” wskazało 35 respondentów,
- ✓ „za mało zajęć w terenie”, „oferta nie odpowiada moim zainteresowaniom” - 45 wskazań,
- ✓ zajęcia są nudne - 5 odpowiedzi.

32% uczniów, którzy korzystają z oferty zajęć podawali następujące odpowiedzi:

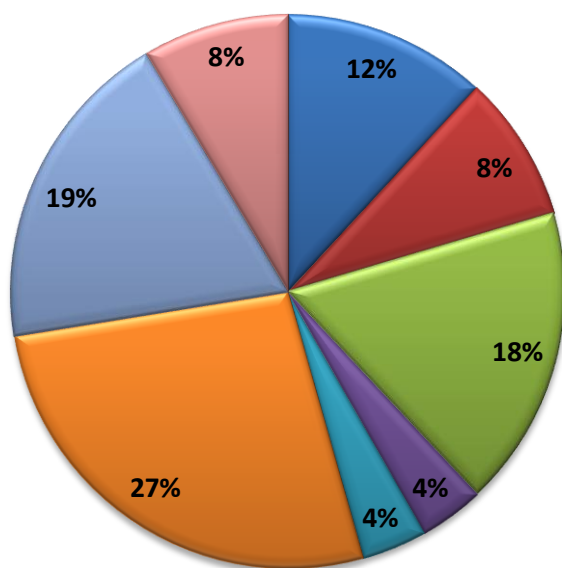
- ✓ „jest czym się zająć wolnym czasie”,
- ✓ „jestem szefem na tych zajęciach”,
- ✓ „lubię się rozwijać”,
- ✓ „rozwijają moje zainteresowania”,
- ✓ „lubię spędzać czas ze znajomymi”.

Rys. 4 Z chęcią zaangażowałbym/zaangażowałabym się w - Pytanie 6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet

44% uczniów chciałoby się zaangażować w rozwój swoich pasji i zainteresowań, 19% w ciekawe zajęcia w szkole, a 17% rozwijałoby swoje zainteresowania poza miejscem zamieszkania, 9% osób zaangażowałoby się w działania na rzecz osób niepełnosprawnych i 9% w działalność organizacji młodzieżowych.

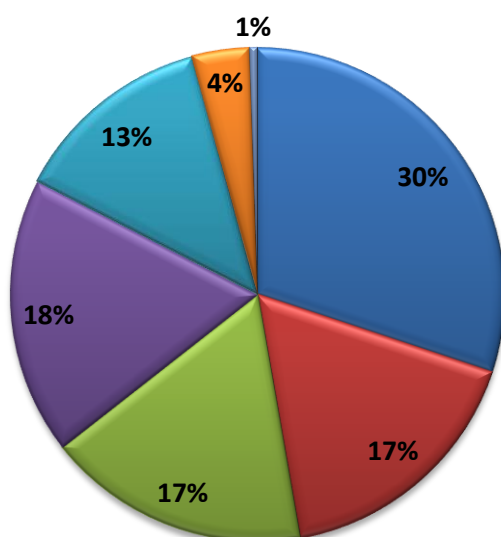

- Brak poparcia
- Brak samodyscypliny
- Brak dł. motywacji
- Brak umiejętności dotrzymywania terminów
- Brak umiejętności planowania
- Lenistwo
- Brak możliwości dojazdu
- Internet

Rys. 5 Zapal do rozwijania zainteresowań i pasji jest często gaszony przez - Pytanie 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet

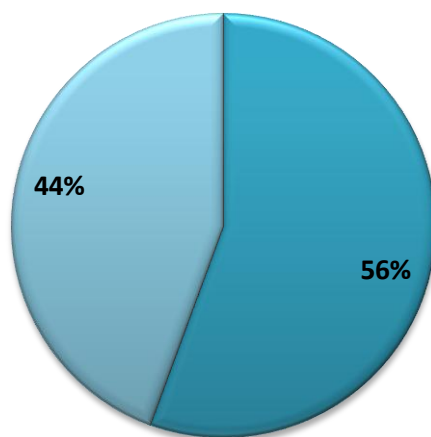
Zapał do działania najczęściej gaszony jest przez: 27% lenistwo, 19% brak możliwości dojazdu, 18% brak długotrwałej motywacji, 12% brak poparcia. Na pytanie co w mieście można byłoby zmienić odpowiadali: stworzyć klub z dobrze wyposażoną biblioteką, klub bokserski, opracować trasę rowerową, mur do wspinaczki.

- Czuję się pewnie
- Lubię mówić
- Wolę słuchać
- Akceptuję pomysły innych
- Walczę o swoje zdanie
- Wolę być sam
- Inaczej

Rys. 6 Będąc w grupie - Pytanie 4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet

■ Tak ■ Nie

Rys.7 Czy chciałbyś/chciałabyś współpracować z młodzieżą z innych szkół - Pytanie 7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z ankiet